



## Høringsinnspill fra Rendal Renselskap - forslag til endringer i reindrifftsloven og tilhørende endringer i jordskiftelova

### Bakgrunn

*Rendal Renselskap SA er en sammenslutning av ca. 240 grunneiere i Rendalen Østfjell, samt områder i Engerdal kommune som disponeres av Engerdal Fjellstyre, Eltdalsområdet i Trysil kommune og et mindre område i Tynset kommune. Sammenslutningen er et samvirkeforetak, status for renstammen er eiendomsdyr som forvaltes etter reindrifftslovens bestemmelser og hvor uttaket skal skje ved avskyting jf. forskrift om jakt på reinsdyr som eies. Denne forskriften gjelder ved jakt på reinsdyr som er eiet av virksomheter som driver i tråd med konsesjon gitt av Landbruks- og matdepartementet, og som i konsesjonen er gitt fritak fra merkeplikten etter reindrifftsloven. Området som disponeres av Rendal Renselskap, er totalt 2200 km<sup>2</sup>. I øst grenser konsesjonsområdet mot samisk reindrift i Elgå reinbeitedistrikt (Svahken sijte) og i nord mot Tolga Østfjell villreinområde.*

*Stammen har vært forvaltet som eiendomsdyr siden 1921 og Renselskapet har i dag konsesjon for denne driften. Optimal flokkstørrelse vinterstid er ca. 2000 ren, og i snitt ligger avskytingen på rundt 250- 350 ren årlig. Driften gir store positive ringvirkninger og verdiskaping i Rendalen. De siste årene er vinterstammen redusert betraktelig som en konsekvens av høyt rovdyrtrykk, spesielt fra ulv. I tillegg er rendalsren utsatt for mye forstyrrelser innenfor leveområdet og i randsonen i form av fritidsbebyggelse og økt antall besøkende/turister og bruk av området til friluftslivsformål.*

*Det er viktig at hele leveområdet ivaretas for framtiden for å sikre nok leveareal og syklisk bruk av området. Dette blir også ekstra viktig og ren er mer sårbar som følge av klimaendringene.*

**Rendal Renselskap ønsker å spille inn to viktige tema i forhold til revidering av reindrifftsloven:**

#### **1. Arealpress og forstyrrelser**

Jf. høringsnotatet om forslag til endringer i reindrifftsloven står følgende:

*Reindriften er en arealavhengig næring, og mange av reindrifftsinterne konflikter handler om beiteressursene og arealgrunnlag. Dette forsterkes ved den generelle samfunnsutviklingen, som for eksempel det grønne skiftet og økt produksjon av fornybar energi, klimaendringer, og utbyggingspress til boliger og fritidsboliger.*

*Departementet har i innspillrundene og under konsultasjonene fått flere innspill knyttet til regler om reindriftens arealer. Fra reindriften og det samiske miljøet er det fremmet klare forventninger om at reindriftens arealinteresser skal gis et bedre vern i reindriftsloven. Fra grunneierhold har oppmerksomheten særlig vært rettet mot en oppfølging av brudd på reindriftsloven. Departementet viser til at reindriftsloven er en næringslov, og at det i hovedsak er plan- og bygningsloven som er den sentrale loven for forvaltning og bruk av arealene i Norge. Departementet har i denne lovrevisjonen ikke lagt opp til endringer knyttet til plan- og bygningslovens bestemmelser som har innvirkning på forvaltning og bruk av reindriftens arealer.*

**Rendal Renselskap har erfaring med at økte forstyrrelser i form av økt menneskelig ferdsel, tilrettelegging av stier, turisme og økning i antall hytter og andre inngrep i leveområdet til ren, noe som er en stor utfordring sammen med klimaendringene.**

**Vi har på bakgrunn av det et innspill på at det ses til arbeidet med kvalitetsnorm for villrein og at det gjennomføres lignende kartlegging av tamrein og rendalsren i forhold til bestandsforhold, beiter, leveområder og menneskelig påvirkning. Det vil styrke kunnskapsgrunnlaget for hvilke faktorer som er de største utfordringene og kunne ut i tiltak som kan bedre kvaliteten på områdene i framtida.**

**I tillegg påpekes det viktigheten av at leveområdene/konsesjonsområdene for rein blir lagt som hensynssoner i arealplanene med både egne bestemmelser og retningslinjer. Dette må forankres i plan – og bygningsloven.**

Jf. reindriftsloven § 65 Ferdse i område hvor rein beiter

*De som ferdes i område hvor rein beiter, plikter å vise hensyn og opptre med varsomhet slik at reinen ikke unødig uroes eller skremmes under beiting, flytting mv. Særlig hensyn skal vises i forbindelse med reinens brunsttid, kalving, merking, skilling og slakting.*

*Statsforvalteren kan, etter anmodning fra vedkommende distriktsstyre eller fra reieneierne i området, stille vilkår for eller nedlegge tidsbegrenset forbud mot større arrangement, idrettsstevne, jakthundprøve eller liknende virksomhet som kan være til særlig skade for reindriften. Vedtaket må gjelde et bestemt angitt område og kan bare fattes etter at grunneier og kommune er hørt. Gjelder vedtaket et konkret arrangement, skal også arrangør høres.*

**Her mener vi at det er viktig at også organisert ferdsel blir en del av de aktivitetene det kan nedlegges tidsbegrenset forbud mot.**

## **2. Rovdyrtrykket**

Rovdyrtrykket er en stor utfordring i vårt konsesjonsområde. Arealene nord for fv. 217 ligger innenfor grønn sone i forvaltningsplan for rovvilt, mens områdene sør for fv. 217 ligger i blå sone. Vi har årlig store tap til rovdyr, og har alle de fire store innenfor leveområdet i tillegg til ørn som kanskje er den som forvolder størst skade gjennom året.

Jf. § 2 i forskrift om forvaltning av rovvilt står det følgende:

*I denne forskrift forstås med*

*a. Betinget skadefelling: Vedtak med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 første ledd b) om felling av enkeltindivider av rovvilt for å stanse eller forhindre skader på husdyr, tamrein eller annen eiendom som nevnt i loven § 18 første ledd b), der det på forhånd er fastsatt kvote og vilkår av overordnet myndighet.*

*l. Tamrein: Rein som inngår i reindrift som drives i samsvar med reindriftslovens bestemmelser. Rein som eies av Rendalen Renselskap omfattes ikke.*

Rendal Renselskap forvaltes etter reindriftsloven med fritak for merkeplikten og renstammen forutsettes beskattet ved avskyting. Jakten reguleres av forskrift av 31. januar 2020 nr. 100 om jakt på reinsdyr som eies. Jf. vår konsesjon gis videre Reindriftslovens bestemmelser anvendelse så langt de passer.

**Rendal Renselskap finner det derfor urimelig at vi ikke har de samme rettigheter som andre enheter underlagt Reindriftsloven når det gjelder betinget skadefelling. Vi ønsker at Forskrift om forvaltning av rovvilt revideres på dette punkt, som en forlengelse av revidering av reindriftsloven slik at Forskrift om forvaltning av rovvilt § 2 pkt. l. blir lydende:**

*Tamrein: Rein som inngår i reindrift som drives i samsvar med reindriftslovens bestemmelser.*

Mvh.

Styret i Rendal Renselskap

v/Eivind Haugseth

leder